

Адміністративно-правові відносини - важлива складова будівельної діяльності // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток правової системи України в умовах сьогодення», 6-7 травня 2016 р., м. Харків .- Харків : Східно-українська наукова юридична організація, 2016. –С. 98-100 (172с)

Стукаленко О.В.,

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри
адміністративного та господарського права,
Одеський національний університет ім. І.І.Мечникова
м. Одеса, Україна*

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ ВАЖЛИВА СКЛАДОВА БУДІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

З економічної точки зору будівельна діяльність – це процес спорудження будівель і споруд, що полягає у створенні нових підприємств, здійснює розширення, реконструкцію і технічне переозброєння діючих підприємств та інших об'єктів виробничої сфери, а також невиробничої сфери, або іншими словами це – економічна діяльність, яка включає прогнозування, планування, проектування, спорудження об'єктів містобудування, впорядкування територій, розширення, технічне переобладнання підприємств та забезпечує зведення, реконструкцію житлових, громадських і виробничих будівель, споруд та створює базу для розвитку всіх інших сфер народного господарства [1, с. 47, 49]. У юриспруденції будівельна діяльність розглядається, як система відносин, які починаються з планування та проектування об'єкта до його побудови та здачі в експлуатацію і поширюються на відносини після здачі об'єкта в експлуатацію в значенні відповідальності за якість будівництва і гарантійного обслуговування об'єкта нерухомості. При цьому в рамках зазначеного виду діяльності, вона окреслює межі адміністративно-правового регулювання, які складатимуть цілеспрямований, упорядковувачий, управлінський вплив держави на суспільні відносини в будівництві, межі та сутність якого зумовлено особливостями будівельних відносин як комплексної, технологічно складної, багатосуб'єктної та залежної від зовнішніх факторів системи [2, с. 13, 15]. На підставі викладеного стає очевидним, що визначення будівельної діяльності, здійснюється через наведений перелік стадій, які вона охоплює. У цьому зв'язку певний інтерес

представляє аналіз проекту Містобудівного кодексу України, в межах понятійного апарату якого, не наводиться визначення поняття будівельної діяльності, проте Глава 11 має назву „Будівельна діяльність” та охоплює статті 102-108: „Дозвіл на виконання підготовчих робіт”, „Дозвіл на виконання будівельних робіт”, „Будівництво об’єкта архітектури”, „Прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об’єктів”[3], а також низка статей в яких деталізуються права та обов’язки суб’єктів, які приймають участь у зазначених стадіях будівельної діяльності.

Аналіз відповідних статей кодексу та діючого законодавства дає підстави виокремити адміністративні правовідносини пов’язані з управлінською та публічно-сервісною діяльністю органів публічної влади щодо[4], [5]:

- 1) планування територій на державному, регіональному та місцевому рівнях;
- 2) моніторингу стану розроблення та реалізації містобудівної документації на всіх рівнях;
- 3) визначення державних інтересів для їх врахування під час розроблення містобудівної документації;
- 4) проведення ліцензування і професійної атестації;
- 5) розроблення і затвердження будівельних норм, державних стандартів і правил, запровадження одночасної дії міжнародних кодів та стандартів;
- 6) контролю за дотриманням законодавства у сфері містобудівної діяльності, вимог будівельних норм, державних стандартів і правил, положень містобудівної документації всіх рівнів, вихідних даних для проектування об’єктів містобудування (далі - вихідні дані), проектної документації;
- 7) надання (отримання, реєстрації), повернення (відмови у видачі) чи анулювання (скасування реєстрації) документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт, прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об’єктів;
- 8) здійснення державного архітектурно-будівельного контролю.

Таким чином адміністративно-правове регулювання будівельної діяльності об’єднує управлінську та публічно-сервісну діяльність органів публічної влади спрямовану на розроблення будівельних норм та стандартів, створення об’єктів архітектури, містобудування, надання послуг інженерного та технічного характеру,

Аналіз зазначених статей кодифікованого акту, дає підстави виокремити наступні стадії будівельної діяльності, під час яких реалізуються адміністративно-правові відносини у будівельній галузі.

Перша стадія – предпроектна стадія. В межах зазначеної стадії виникають адміністративно-правовідносини пов'язані з: узгодженням питань про наявність ліцензії та сертифіката у суб'єкта уповноваженого здійснювати будівельну діяльність; розробкою та затвердженням проектної документації на будівництво;

Друга стадія – виконання підготовчих робіт. В межах зазначеної стадії виникають адміністративно-правовідносини пов'язані з: отриманням дозволу на виконання підготовчих робіт; реєстрації декларації про початок виконання підготовчих робіт на об'єктах I-III категорій складності. Суб'єктами зазначених правовідносин з однієї сторони виступає орган державного архітектурно-будівельного контролю, з іншої замовник. При цьому замовник вступає у відповідні правовідносини при наявності ліцензії на здійснення будівельної діяльності.

Третя стадія – виконання будівельних робіт. В межах зазначеної стадії виникають адміністративно-правовідносини пов'язані з: реєстрацією декларації про початок виконання будівельних робіт, отриманням дозволу на виконання будівельних робіт. Суб'єктами зазначених правовідносин з однієї сторони виступає орган державного архітектурно-будівельного контролю, з іншої замовник, генеральний підрядник, підрядник.

Четверта стадія – прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів. В межах зазначеної стадії виникають адміністративно-правовідносини пов'язані з: реєстрацією декларації про готовність об'єкта до експлуатації, складення акту про готовність об'єкта до експлуатації, оформлення та видача сертифіката, звернення до державних органів з метою отримання висновків.

П'ята стадія – поточний огляд, обстеження та паспортизація об'єктів. В межах зазначеної стадії виникають адміністративно-правовідносини пов'язані: здійсненням обстеження будівельного об'єкту, подальшого оформлення

паспорту об'єкта, здійснення контролю за дотриманням порядку проведення обстеження.

На всіх вище зазначених стадіях можуть виникнути правовідносини пов'язані з: визначенням державних інтересів під час планування території, розробки містобудівної документації; реалізацією положень будівельних норм, державних стандартів і правил; контролем за дотриманням законодавства у сфері містобудівної діяльності; процедурою розгляду та відмови у реєстрації декларації та отриманні дозволу здійснювати будівельну діяльність, які можуть бути оскаржені у встановлені строки до вище стоячих органів публічної влади чи у судовому порядку.

Список літератури:

1. Бондарєва Н. Термінологічне дослідження поняття «будівництво» в економіці України / Н. Бондарєва // Вісник Львівського університету. – Серія Економіка. – 2008. – Вип. 40. – С.47-50.

2. Миронець І.М. Адміністративно-правове регулювання будівельної діяльності в Україні : дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.07 / І.М. Миронець. – К., 2012. – 235 с.

3. Проект Містобудівного кодексу України (реєстр. № 6400 від 18.05.2010 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&

4. Про основи містобудування : Закон України від 16 листопада 1992 року № 2780-XII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2780-12>

5. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17 лютого 2011 року № 3038-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>